

[Bertel Dahlgaard.]

radikale venstre et byggeforslag i huslejeudvalget, som tilsigtede en begyndende afvikling, og det lykkedes langt om længe at få ministeren til at tiltræde det, så det blev gennemført; det er det nu kendte kapitel VIII a i byggestøtteleven, som åbner adgang for et frit initiativ, og som nu bruges mere og mere. Men bortset fra denne lovgivning skete der intet og heller intet forsøg på at løse huslejespørgsmålet i de meget afgørende år fra 1951 til 1953, og det svier til os i dag, at vi stadig lever under den lovgivning, som opretholdtes af det ærede medlem hr. Aksel Møller.

Med hensyn til boligbyggeriet i år har antallet af lejligheder under opførelse helt hen til april ligget på det samme som antallet i fjor, da det ærede medlem hr. Aksel Møller havde ansvaret. Når antallet nu i august og september ligger adskilligt højere, ved det ærede medlem hr. Aksel Møller jo meget vel, at det i væsentlig grad skyldes, at færdiggørelsen af meget byggeri er trukket ud under indflydelse af sommerens særlige vejrlig. Men byggepresset kommer jo fra mange sider, det kommer fra erhvervslivet, både med byggeri af højst nødvendig karakter og også mindre nødvendigt byggeri, det kommer fra reparationsarbejdet, det kommer fra kasernebyggeriet. Det er jo en stadig anledning til strid, hvad der skal gå først, boliger eller kaserner, og det var også det, vi stod overfor i foråret, da der ikke var fuld enighed mellem det ærede medlem her Aksel Møller og mig om bevillingerne. Men det er ganske klart, at der må gennemføres omfattende ændringer også i lovgivningen om boligbyggeriet, således som det radikale venstre gav udtryk for det under behandlingen af huslejeloven; navnlig må støtten til det halvvejs luksusbetonede byggeri høre op.

Må jeg så endnu sige, at jeg går ud fra, at den høje regering er indforstået med, at det øgede overskud, som besparelserne og eventuelt andre foranstaltninger medfører for staten, bliver bundet, så det er helt under folketingets kontrol. Det er at håbe, at der fremtidig føres en så sund økonomisk politik her i landet, at disse midler kan medvirke til en opbygning af den kommende folkepensionering.

Må jeg dernæst berøre endnu et spørgsmål

i forbindelse med denne diskussion. De foregående talere har indgående beskæftiget sig med spørgsmålet mistillid til det nuværende ministerium; og det kan vist ikke benægtes, at det er et aktuelt spørgsmål; det vil det i det hele taget være fra tid til anden, så længe det politiske liv her i Danmark bygger på mindretalsregeringer. Jeg erindrer fra de sidste 10 år adskillige tilfælde, hvor der har siddet regeringer eller enkeltpersoner som ministre, der utvivlsomt ikke er kvalificeret tillid i befolkningen — jeg behøver vist ikke at nævne navne — og det spørgsmål vil da let komme til at foreligge, om eller hvornår dette eventuelt bør drage parlamentariske konsekvenser efter sig. Her nærmer vi os efter mit skøn også et problem, som i høj grad berører spørgsmålet om vor forfatnings, grundlovens, anvendelse, og det ikke mindst nu, da vi har fået en ny forfatning, og da det er i alles interesse, at der skabes traditioner for vort parlamentariske liv. Her tror jeg det er vigtigt at huske på, at det krav, der stilles til os alle, er, at vi stræber efter, at vort forfatningsliv skal kunne fungere frugtbart, ikke blot for dagen og morgendagen, men også frem i tiden.

Lad mig gribe ind i selve den aktuelle situation. Lad os nu tænke os — hvorfor skulle man ikke kunne tænke sig det — at oppositionen i dag eller i morgen siger: vi har en dybtgående mistillid til den siddende regering, denne mistillid er så stor, at vi ikke finder det umagen værd at forhandle med den på saglig vis om de forslag, den forelægger for folketinget; vi vil vedtage et mistillidsvotum lige med det samme. Ja, jeg er tilbøjelig til at tro, at det i og for sig ville være en tilfredsstillelse for mange. Men så nødes man jo til at tænke videre. Så må der altså dannes en ny regering, som må have den opgave at skabe fornødent samarbejde om de samme problemer, som man forud har nægtet at forhandle med den tidligere regering om. Der opstår altså for en sådan ny regering to spørgsmål, for det første om regeringen overhovedet, både i udenrigspolitik og i indenrigspolitik, kan opnå fornøden tillid i folketinget, men dernæst om den har muligheder for at forhandle og skabe samarbejde om de meget alvorlige og hastende problemer, vi står overfor. Lad os så tænke os, at oppositionen